

Csicsói

Hírmondó

Csicsó időszakosan megjelenő ingyenes lapja

9. évfolyam 3. szám Dátum : 2021. 12. 21.

Karácsony

Karácsony ünnepén Jézus Krisztus születésére emlékezünk, ám sok nem-keresztény ember ünnepli világszerte a szeretet ünnepeként.

A karácsonyt minden év december 25-én tartják, bár némelyek nem ezt a dátumot fogadják el Jézus születése napjának. Feltehetőleg azért esett erre a napra a választás, mert ekkorra esik a téli napforduló a Föld északi féltekéjén, vagyis december 20., 21. vagy 22-ére. Idén, 2021-ben december 21-én, egész pontosan 16 óra 58 perckor következik be. Hogyan lett ebből december 25? A ma használt naptár Julius Caesar megreformált naptára, bevezetésének idején már több hónap volt az eltérés. Az ő naptárába az év 365 napjához négyévente – egyiptomi mintára – egy szökőnapot iktattak be az akkor még utolsó hónap, a februarius 23. napja után. Azonban hiába voltak a korrekciók, így amikor a negyedik században egyháztudósok rögzítették Jézus világrajövetelének ünnepét, a téli napforduló épp december 25-ére esett.

Ez az ünnep, noha más-más mitologikus háttérrel és legendával, de minden egyes vallásban megjelenik valamilyen formában mint a „fény megszületésének” ünnepe. A téli időszakban egyre csak rövidülő nappalok, a növekvő sötétség ekkor szűnik meg. Ettől a pillanattól kezdve fordul át a Föld a mozgáspályáján és lesznek a nappalok újra hosszabbak és hosszabbak. A téli napfordulókor „tér vissza” és „száll le” az isteni fény a Földre.

A karácsonyi ünnep kialakulása

A keresztény vallási ünnep Jézus születésének történetére épül. A keresztény hit szerint Jézus a próféták által megjövendölt Messiás, aki megváltja az emberiséget a bűntől. A Biblia leírása szerint Jézus szegényes körülmények között született, egy istálló-

ban, mert noha várandós volt, senki sem fogadta be a házába Máriát, Jézus édesanyját a születés estéjén. A történet szerint napkeleti bölcsek („háromkirályok”) indultak útnak ajándékokkal köszönteni a születendő Messiást, és egy fényes csillag vezette el őket Jézushoz. A karácsonyi ünnep szellemiségéhez és jellegéhez hasonló ünnepek, a téli napfordulónak és a legtöbb nép legfőbb istenének, a Nap újjászületésének ünnepe már korábban is léteztek.

A turáni népek hitvilágában a téli napforduló a megújulást, az újjászületést is jelképezte. A sötétségnek a világosságba való átfordulását: kara-sötét, fekete, csun-fordulás (azaz karácsony). A magyar ünnepet jelölő szóalakban fennmaradt őseink hitvilágának egy kicsiny szelete és a keleti lovasnomád rokonnépekkel való közösség tudata. A karacsun-karácsony olyan erősen gyökeredzett a magyar hagyományban, hogy a magyarság körében jóval később meghonosodott keresztény ünnepre, Jézus születése napjára is az eredeti ünnepet jelölő ősi szavunkat vetítették át. A karácsony ünnep nevét szinte minden európai nyelvben Jézus Krisztus nevéből vagy az Ő megszületéséből, a születni szóból formálták.

A mithraizmus sokáig a kereszténység fő vetélytársa volt. Mithras, Mitra néven az ind hitregékben a felkelő nap istene, később Mithra névalakban a perzsa vallásban egyre jobban előtérbe kerül, s a világosság istene, a perzsa vallás megváltója lett, aki a jóság és az igazság küzdelmében a diadalmas vezér szerepét játssza. Születését december 25-én ünnepelték.

Az ókori Rómában december 17–25. között tartották a földművelés istenének, Szaturnusznak a nagy ünnepét, a szaturnáliát. Ekkor nagy táncos vigadalmakat tartottak birodalomszerte. A fénynek a halál és a sötétség felett aratott diadalát ünnepelték. A római újévkor (jan. 1.) a házakat örökzöld borostyánokkal, zöld növényekkel és lámpákkal díszítették, a gyerekeknek és a szegényeknek pedig ajándékot adtak. Ezekhez a szokásokhoz járultak a germánok és

kelták téli napfordulóhoz kapcsolódó rítusai, melyeket a teuton törzsek hoztak be Galliába, Britanniába és Közép-Európába.

Miután a kereszténység államvallás lett, hamarosan hivatalos keresztény ünneppé nyilvánították Jézus születésének napját. Ezt az eseményt a 4. századtól kezdték ünnepelni, január 6-án epifánia (epiphaneia-megjelenés) néven. A 4. század végétől a keresztény egyházak mindinkább december 25-én kezdték ünnepelni Jézus születését, január 6-án pedig a Jordán folyóban való megkeresztelését (vízkereszt ünnepe). Ennek oka valószínűleg az volt, hogy a december 25-én végződő római szaturnália ünnep helyére állítsák a karácsonyt. Jézus születésének történetével együtt új vallási tartalommal töltötték meg a pogány ünnepet. A 16. században a reformáció megjelenésével az addigi templomi liturgia kezdett beköltözni a házakba. Az emberek a Biblia otthoni forgatásának következtében a vallásos ünnepeket és szertartásokat elkezdték otthon is ünnepelni.

Jézus születésének időpontja

A kutatók többsége egyetért abban, hogy december 25-e nem Jézus születésének időpontja. A korai keresztények nem ünnepelték Jézus születését, és nem is próbálták meghatározni az időpontját.

-A téli napforduló környéke a legtöbb vallásban és kultúrában fontos időpont volt. Kezdetben a Nap vagy a természet újjászületésének ünnepe volt. Némelyek szerint a keresztény ünnep magába olvasztotta a korábbi pogány ünnepeket és az időpontot is átvette.

-Más feltételezések szerint a korai keresztények Jézus születését nagypéntek időpontjából próbálták kiszámítani, arra alapozva, hogy az ótestamenti próféták halála a zsidó vallás szerint általában az év ugyanazon napjára esett, mint születésük vagy fogantatásuk. Jézus halálának időpontja nem szerepel az evangéliumokban; amikor megpróbálták kiszámítani,

március 25-ére vagy április 6-ára jutottak. Ezt az időpontot Jézus fogantatásának idejével azonosították, és kilenc hónapot hozzáadva december 25-ét, illetve január 6-át kaptak.

-A hagyomány szerint Jézus a hanuka idején született, az pedig a mi naptárunk szerint általában decemberre esik. A hanuka zsidó történelmi eseményhez kötődik, de belevették a régi téli napfordulós ünnepek hagyományait: fények ünnepe, menóragyújtás, ajándékozás.

-Némely keresztények úgy hitték, hogy Gábrriel arkangyalnak Zakariás előtti megjelenése, amikor közölte vele, hogy Keresztelő Szent János apja lesz, jom kippur idejére esett. Ez azon a(z evangéliumban nem szereplő) hiten alapult, hogy Zakariás főpap volt, és az angyal akkor jelent meg neki, amikor a Szentek Szentjébe ment (a jeruzsálemi Szentély ezen termébe csak a főpap évente egyszer, jom kippur alkalmával léphetett be). Eszerint János fogantatása valamikor szeptember végén, és a születése június végén történhetett (a hagyomány a dátumot június 24-ére teszi). Az evangéliumok szerint az angyal három hónappal János születése előtt jelent meg Szűz Máriának (a hagyomány szerint március 25-én). Innen kilenc hónapot számolva december 25. adódik.

A karácsonyfa a fény születését szimbolizálja, mint világfa és világtengely összeköti az eget és a földet. A karácsonyfa csúcsdísze, a karácsonyi csillag valójában a világ tengelye csúcsán megtalálható égi sarkcsillag szimbóluma, amely az Egyisten sugárzó kifejeződése.

Az égi sarkcsillagból kiáradó isteni fény tölti meg élettől a sötétségbe fordult világot és hozza el a megváltás ígérését a démonikussá vált sötétségbe. Jézus ennek a megváltó isteni fénynek megnyilvánuló emberi alakja, akin keresztül az örök isteni szeretet eljut az emberekhez, és akin keresztül elérhetővé válik a megváltás.

Forrás: internet, Tarr Dániel: Karácsony (Vallásfilozófiai könyvtár, 2011)

Nagy Amália, 2021. december 3.

Vízodorta históriák a faluban...

Községünket már régóta ostromolta a MA7 médiacsalád két újságírója, Zalka Lóránt és Kósa Lőrinc, hogy nálunk is leforgathassák a Vízodorta históriákat, melyeket a csallóközi víz sodor tova. Témából volt bőven: világháború, bombázás, fogolytábor, nincstelenség, Beneš-dekrétumok, vagyonek Kobzás, deportálás, kitelepítés, reszlovakizáció, szegénység, szövetkezetesítés, nagycsaládok, újakezdés, árvíz, kubikolás, templomavatás és még sorolhatnám. Ezek mind a huszadik század szívszorító emlékei, melyekre még emlékeznek az idős emberek. Az adatközlők sorsát, küzdelmeit szerették volna megörökíteni, hogy az ő élni akarásuk, kitartásuk, hűségük például szolgáljon a mai kor ifjúságának, a felvidéki magyarságnak. Környékünkön, Medvén, Kulcsodon, Kolozsnémán, Nyáradon, Bősön is leforgatták mára filmjeiket. Ide is lázasan készülődtek, mert tudták, hogy a csicsóiaknak is van bőven mesélőnivalójuk. Nem beszélve arról, hogy 1965-ben itt szakította át a gátat a Duna.

Tavaly már jártak a faluban és előkészületként hangfelvételeket készítettek. A covidjárvány sajnos közbeszólt, abba kellett hagyniuk a kutatást. A kamerafelvételek el sem kezdődtek. Idén is csak az utolsó pillanatban gondoltak a forgatásra. Október végén, az őszi szünet előtt egy kis csoport jött össze a volt református iskola egyik termében, hogy meghallgassa Lévai tiszteletes kérését. Ő ecsetelte, miért fontos nekünk, hogy ezt megcsináljuk. Rendelkezésünkre bocsájtotta az iskola helyiségeit és a templomot. Kezünkbe nyomott egy ideiglenes forgatókönyvet. Elolvastam. Majd arra gondoltam, ez eddig rendben van. Hogy van egy terv. De kik lesznek a szereplők? És milyen ruhába öltöznek? Honnét szedjük össze hozzá a korabeli kellékeket? Melyik helyszínen fogjuk ezeket a történeteket eljátszani? Megannyi kérdés merült fel

bennem. Szerencsémre még a találkozó előtt szóltam egy-két embernek erről a lehetőségről. Ők nagyon szívesen vállalták a szereplést. Otthon pedig kinyitottam a ruhatár-készletemet. Akadt bőven régi holmi. Nemcsak katonai mundérok, sapkák, szoknyák, blúzok és parasztingek kerültek elő, de egy régi bőrönd is. A gyerekek részére gyermekruhákat kaptunk a helyi alapiskolától és a kultúrháztól. A többi szereplő is hozott magával valami régimódi holmit. Kósa Lőrinc, aki a forgatásért volt felelős, vázlatosan elmondta, hogy mit vár el tőlünk. A lényeg az volt, hogy három napig tart a forgatás, sok helyen, sok emberrel, több témában. El sem tudtam képzelni, hogyan fog ez megvalósulni.

Aztán csütörtök reggel beindultunk. Már a ruhák felöltésekor mindenkinek szélesre húzódott a szája. Mindenkin jól állt a fehér ing, a kalap, a csizma és a kendő. Szabó Adrikáék házában kezdtünk, ott ideiglenesen Lion Viktor hajdani „szalámiboltja” is helyet kapott. Aztán vonultunk tovább a kaszárnya elé, ahová id. Győri László egy igazi veterán teherkocsival érkezett, hogy a faluból elvigye az idősebb embereket, mert „félő volt, hogy a Duna gátat szakít”. Sokszor mosolyogtunk egymáson, mert amatőrként próbáltunk helytállni. De voltak olyan jelenetek, amelyek eljátszásakor könny is megjelent a szemekben. Akkor ért bennünket a legnagyobb döbbenet, amikor felöltöttük magunkra szüleink ruháit. Mintha ők néztek volna vissza ránk. Mintha ők játszották volna el saját múltjukat.

Másnap reggel Fél Dénesékhez mentünk. Az udvaron „a csicsói gazdák visszakapták az evakuáláskor elszállított, az árvíz elől elmenekített állataikat”. Dicséret illeti az állatok gazdáit, mert kedvenceik remekül túrték az idegenek jelenlétét, és azt, hogy többször kellett újra felvenni a jeleneteket. Délutánra egy régi pincsi (kis) motort is sikerült beszereznünk Kolocsics Rolandtól. Az egyik jelenethez meg egy régies motívumú kovácsoltvas kapu kellett. Megtaláltuk Petőczék háza előtt. Teri és Emma pedig olyan kedvesek voltak, hogy még az esti forgatáshoz is adományoztak nekünk egy fellépőruhát. A napot a tájházban fejeztük be gyerekekkel, fiatalokkal, idősekkel és Bödök Judittal, aki hegedűt hozott magával. Olyan szépen

húzta, a „Száz forintnak ötven a fele” nótát énekeltük. Nagyon meghitt volt a hangulat a házban. Petróleumlámpa világította be a tisztaszobát. Mintha visszatérünk volna a múltba. Lángost ettünk és bort kortyogtunk hozzá. Merthogy lakodalmat jelenítettünk meg. Lion Viktor lakodalmi estjét. Meg egy szegény sorsú asszony öt gyermekével elköltött estebédjét.

Az utolsó napon, szombaton reggel a kastélyparkban kezdtük a forgatást. Két történetet is lejátszottunk. Majd következtek a vizes jelenetek. Délután már a megszállt református templomunkra tekintettünk fel örömmel. Az esti program a szövetség kovácsműhelyében fejeződött be sok-sok zsíroskenyérrel és finom csicsói pálinkafőzettel fűszerezve. Nem akarok most minden részletet megosztani Önökkel. Nem is volna ildomos. Szerintem aki kíváncsi arra, hogy mi történt a faluban ez alatt a három nap alatt, milyen történeteket meséltek el nekünk idősebb polgáraink, hogy ezeket a történeteket hogyan játszottuk el, annak csak azt tudom tanácsolni, hogy ha majd sor kerül a film vetítésére, akkor jöjjön el és nézze meg a kész filmet. Rövid összefoglalókat már megtekinthetnek a YouTube csatornán.

Végezetül csak annyit szeretnék még leírni, hogy én kétszer mondtam nemet a szerkesztőknek erre a tervezetre. De nem bántam meg, hogy végül hallgattam a hívó szóra, és minden tudásom bele-

adásával hozzájárultam ahhoz, hogy elkészüljön a Víz sodorta históriák című csicsói film. Mindeközben csodálatos gyerekeket, férfiakat és nőket, időseket és fiatalokat ismertem meg közelebbről. Ők mind-mind sokat adtak ahhoz, hogy a film létrejöhessen. A hangulatot pedig, amely a három nap alatt végig velünk volt, nem lehet leírni. Azt csak átélni lehetett. Most azt sem szeretném felsorolni, hogy kik szerepeltek a filmben és kik segítettek a munkánkat, bármilyen adománnyal, még a legapróbbal is. Ennek is majd eljön az ideje. Mind nagyon várjuk a film elkészültét. A jelenlegi járványhelyzet most nem engedi meg a tömeges összejövetelt. Várhatóan tavasszal kapunk jobb híreket a filmvetítésről.

Androvics Adrianna, 2021. december 2.

Itt kezdődött és itt ért véget a forgatás. Közreműködtek:

Androvics Adrianna, ifj. Deák István, Androvics Zsolt, ifj. Bödök Károly, Borgula Tamás, Bödök Lili Napsugár, Buzgó József, Buzgó Hermina, ifj. Androvics Mihály, Szabó Adrianna, Gaál Jenő, Vida Sándor, Vida Nóra, Vörös László, Győri Andrea, Bödök Judit, Szüllő Judit, Kovács Éva, Győri Katalin, Bölcs Kata Luca, Szabó Anna, Szabó Ilona, Vida Eszter, Kovács Rita.

És még sokan mások.

Szent Ferenc szemével a betlehemi barlang előtt

Kétségkívül a számos katolikus hagyomány között a legkarácsonyibb és egyszerre legmeghatóbb a betlehem, vagyis Jézus Krisztus születésének művészi ábrázolása. A századok során hívek nemzedékei próbálták meg elképzelni és többé-kevésbé valóságként ábrázolni, hogyan történhetett Jézus születése. Honnan ered a híveknek ez a hajlama, hogy Jézus születésének történelmi epizódját a szemükkel akarják látni és részleteiben megérinteni? Az evangélium ugyanis már vázlatosan ismerteti a megtestesült Ige születésének részleteit: a népszámlálás miatt boldogságos Szűz Mária és Szent József távol voltak otthonuktól, amikor a várakozás napjai beteljesedtek. Minden igyekezetük ellenére, hogy a közelgő eseményhez – Isten fiának világra jöveteléhez – méltó lakhelyet találjanak, a házaspárnak be kellett érnie azzal, hogy egy egyszerű és dísztelen – és biztosan elég szennyezett – pásztorbarlangot foglaljon el, és a szalmába fektesse az újszülöttet. Közben, az angyaloktól figyelmeztetett pásztorok a barlanghoz nyomultak, hogy megtiszteljék az isteni gyermeket. De ez a vázlatos kép nem volt elegendő arra, hogy kielégítse a jámbor lelkek szellemi szomjúságát, így kezdettől fogva, a keresztények első nemzedékétől részleteket próbáltak hozzáadni e varázslatos képhez: így Jézuska mellett, éppen a szent család mögött, megjelent az ökör és a szamár, hogy megmelegítsék az isteni újszülöttet és jelképként szolgáljanak annak a két népnek, amelyet Jézus születése egyggyé tett, vagyis a hébereket és a pogányokat. Habár Jézuska születésének tömör ábrázolásai már az

őskeresztényi katakombák falain helyet találtak, a betlehem igazi feltalálója kétség árnyékán kívül Assisi Szent Ferenc volt. Életrajzának közlői mesélik, hogy 1223-ban, amikor az általa legjobban szeretett ünnep, a karácsony közeledett, a ferencesek rendjének alapítója Greccio-ban, egy kis közép-olaszországi faluban találta magát, és eltöltötte annak a vágya, hogy saját szemével lássa, mi történt Betlehemben több mint egy évezreddel előtte. Három évvel azelőtt Szent Ferenc a Szentföldre zarándokolt, és ott láthatta a betlehemi Születés Bazilikáját és a benne őrzött szent barlangot, de most jámbor vágya nemcsak az volt, hogy lássa a helyét Jézuska születésének, hanem az egész képét, a teljes helyszínét akarta látni. Más szóval, nemcsak távolról akarta látni vagy csupán a képzeletében, hanem meg akarta tapasztalni, meg akarta érinteni és valamiképp újra kívánta élesíteni az egykori és távoli eseményt. Rendi egyszerűsége és hogy valóban saját bőrén megtapasztalja azt, amit Jézus Krisztus megtapasztalt, ennek vágya készítette őt az első betlehem felállítására. De a Szent Ferenc által készített Greccio-i betlehem nem mozdulatlan ábrázolása Krisztus születésének, hanem valójában az első élő betlehem volt, sőt, a szent szerzetes csodálatos intuíciója révén az a szentély lett, ahol a szenteste miséjét tartották. Ugyanis egy jámbor férfi segítségével Szent Ferenc a falutól messze levő kolostorhoz szerszámokat, szalmát és szénát hozott, hogy a kolostor alatti barlangban az állatok számára egy igazi jászol jöjjön létre, a Betlehemben látotthoz hasonló. Végül, hogy semmit ne nélkülözzön az áldott barlang, ökröt és szamarat vezettek oda, és így a varázslatos betlehemi kép beteljesedett: „Ünnepelt itt az egyszerűség, vigadozott a szegénység, felmagasztaltatott az alázatosság, és Greccio mintegy új Betlehemmé alakult át”. Szentestén, hogy a lelki világosság győzedelmeskedjék a sötétség fölött, mindenki hozott magával gyertyát vagy fáklyát, és a barlangot körülvéve megvilágították azt a helyet, ahol a pap tartotta a szentmisét. Mert éppen azt akarta Szent Ferenc, hogy a Greccio-i betlehem ne csak ábrázolása legyen, hanem igazi megújítása Jézus megtestesülése titkának, azon a középkori éjszakán valóban

Jézus Krisztus szülessen újra a hívek között. És valóban megtörtént, mert a katolikus szentmise közben, az átváltoztatás által Jézus Krisztus jelen van az oltáron, szentségileg, de valóságosan, titokzatosan, de saját testével és vérével – ugyanannak a kisdéd Jézusnak testével és vérével – jelen van az Oltáriszentségben, a kis fehér ostyában. Így Szent Ferenc mély misztikus megérzésének jóvoltából, hogy a szentmisét a betlehemi barlang ábrázolásában ajánlotta fel, a hitünknek egy mélységes igazsága rejlik: hogy Jézus Krisztus karácsonykor valóban újjászületik közöttünk, nemcsak érzéseinkben és gondolatainkban, hanem az Oltáriszentség titokzatos valóságában. És elég volt az, hogy Szent Ferenc „megállott a jászol előtt, nagyokat sóhajtott, s közben a fájó részvét és túlradó öröm csatáztak szívében”, különösen amikor a szentesti evangéliumot énekelte. Annyira meghatotta őt a karácsony misztériuma és Jézuska jelenléte, hogy amikor az evangéliumot énekelte és prédikálni kezdett, a betlehemi gyermek nevét olyan édesen ejtette ki, hogy – ahogy a források mesélik – mintha gügyögött volna, és valahányszor kimondta Jézus nevét, nyelvét végigvezette az ajkán, hogy megízlelje annak édességét. Szent Ferenc így segít nekünk abban, hogy a karácsony titkát teljességében megtapasztaljuk, engedjük, hogy a gyermek Jézus ártatlansága és őszintesége magához vonzon bennünket. Betlehemünk előtt hassa át szívünket annak az Istennek a szeretete, aki egy kicsi és piszkos barlangban gyermekké lett értünk, az állatok között. Érezzük vele együtt a kemény szalma kellemetlenségét, az állatok szagát és a hideg szűrő fájdalmát. De mindenekelőtt ne felejtsük el, hogy ugyanaz vár ránk minden nap, hogy meglátogassuk őt a templomban és beszélgessünk vele, aki Betlehemben született: Jézus. Mert ahogy Szent Charles de Foucauld mondta: „A szentmise a mi kis mindennapi karácsonyunk”.

Ambrus atya, az Angyalos Boldogasszony missziósainak csicsói vezetője

Az idén karácsonykor is felállítják katolikus templomunkban a szerzetesek a gyönyörűségeket betlehemet. A képen csak egy apró részlete látható.

Mária szállás keresése

Elindult Mária karácsony estéjén.

Betért egy gazdag kovácshoz szállást kéregetni:

- Jóestét bő kovács, adjál nékem szállást.
- Szállást néked nem adhatok, mert sok vendégem van.

Volt a bő kovácsnak egy szép vak leánya, elvezette Máriánkat barmok jászolához.

12 órakor megszületett Jézus. 12 szép őrzőangyal köti a bokrétát.

Arra járt Szent József, befogva szamarát. Elvezette Szűz anyánkat a gazdag kovácshoz:

- Jóreggelt bő kovács, mért nem adtál szállást, mért nem adtál Máriának éjszakára szállást?

-Ha én tudtam volna, hogy Te vagy Mária, aranyból is, ezüstből is szállást adtam volna, én pedig a hideg földre lefeküdtem volna.

Volly István 1942-es gyűjtése Medgyes településről (Románia, Küküllő vármegye).

Helyzetkép

Kicsit más volt ez az év is, mint a megszokott. Ismét az egészségügyi helyzet nyomta rá a bélyegét a mindennapokra. Főként tavasszal és ősszel figyeltük, hány társunk betegedett meg, mennyien haltak meg. Mind a mai napig azt szorgalmazzák, hogy mindenki oltassa be magát, mert ez az egyetlen út, hogy kikerüljük a betegséget vagy legalább csökkenjenek a betegség szövődményei. Emellett a beoltottak is nagy számban betegszenek meg.

Decemberben ismét boltokat zártak be. Két táborba rendeződtek az emberek, oltottakra és oltatlanokra. Társadalmunk így meg van osztva. Eluralkodott a félelem. Tény, hogy volt egy két olyan nap is, amikor az oltatlanok nem mehettek be a bevásárlóközpontokba. Mivel azt a rendelkezést a mostani vezetőink nem gondolták át. Némely bevásárlóközpontnál hatalmas sorok alakultak ki, volt olyan incidens, mikor rendőrt kellett hívni, mert az alapvető emberi jogokra sem voltak tekintettel. Kicsit sarkítva az eseteket, úgy is mondhatnánk, hogy a boltba nem mehetett be az élelemért igyekvő éhes ember, és még rendőrt is hívtak rá.

Furcsa járványkezelési szabályok léptek életbe. Egészségügyi miniszterünk kijelentette, hogy a családtagok karácsonykor nem találkozhatnak egymással, mert nőnek a pozitív esetszámok. A sípályákat ellenben kinyitják. Lehet síelni? Üzenetük a rendelkezéseknek és nyilatkozatoknak az is lehet, hogy a családok a sípályákon találkozhatnak, csak otthonukban nem. Furcsának és fejtelennek tűnik az egész.

Ebben a káoszban tűnő félelemmel teli világban legnehezebb EMBERnek maradni. Olyannak, aki figyel a másokra, őszinte, segítőkész. Mások érdekeit a maga érdekei elé helyezi amellet, hogy a saját érték- és ér-

zésvilága sértetlen marad. Tud közösségben dolgozni, a közösség érdekéért önzetlenül, megtartva a saját értékének „árát”.

A döntéshozóknak jelen helyzetben egyértelmű, egyszerűen követhető és betartható szabályokat kellene hozniuk, melyek ellenőrizhetők. Sokkal többet kellene beszélni a betegségek megelőzéséről, kialakulásuk okairól, korai és otthoni kezelésük lehetőségeiről.

Eltűnődtem azon, hogy ismeretségi körömben valaki miért betegszik meg, a mellette lévő ember pedig miért nem. Elővettem a pszichoszomatika tudományát, mely arról szól, hogy a lélek betegíti meg a testet. A fájdalom testi tünete minden esetben visszavezethető egy lelki okra. A testi tünetek igazából a lélek betegségei. Ezekről a folyamatokról egyre több irodalom jelenik meg. Tény, hogy vírusok és baktériumok vesznek körül bennünket, de nem mindegyikkel van dolgunk, mint egyénnek. Vírusok csak a nekik megfelelő környezetben tudnak szaporodni. Megfigyeléseim szerint, aki nyugodt, kiegyensúlyozott, egyszerűen feloldozza a napi megpróbáltatásokat, előre tekintő az életben, több természetes ételt vesz magához, megvan a napi mozgása, kevésbé betegszik meg. Ki van egyensúlyozva a lelki világa. Ha megbetegszik is egy kicsit, gyorsan túlmegy a nehezebb napokon. A hatóságok rendelkezései, a közmédia hírei sem könnyítik meg helyzetünket, félelmet és gyengén megalapozott indokokkal lelkiismeretfurdalást keltenek bennünk.

Gyakoroljunk türelmet és megértést a mindennapokban, hisz az élet olyan, amilyennek látjuk. Ha búbánatosnak, nehéznek, akkor olyan lesz. Ha a nehézségek értelmét meglátjuk és előretekintünk, kedvesen, vidámban, akkor könnyebb napok várnak ránk. Ez csak a mi döntésünk, mert a gondolatainkat mi irányítjuk, azok pedig bennünket, testestől, lelkestől.

Bödök Károly, 2021.12.10.

Karácsony verse.

A puha hóban, csillagokban,
az ünnepi foszlós kalácson
láthatatlanul ott a jel,
hogy itt van újra a karácsony.
Mint szomjazónak a pohár víz,
úgy kell mindig e kis melegség,
hisz arra született az ember,
hogy szeressen és szeressék.

S hogy ne a hóban, csillagokban,
ne ünnepi foszlós kalácson,
ne díszített fákon, hanem
a szívekben legyen karácsony.

Szilágyi Domokos

1940-es évek gyerekkor a téli Pulán

Itt hátú, a kertbe' ott vót egy nagy rét, az a báróé vót, ott mindig viz vót, télen ott aztán csuszkorá'tunk. Korcsolánk izs vót, lábra rátekertek (rátekerük) drót-ta' vagy spárgáva, ztá' egy lábön korcsoláztunk. Csuszká'tunk szánkóztunk, hatan is ü'tünk egy szánkára, meg le az Ördögvygybe, azt' bele a patakba a jég alá!

- Edzett gyerekek vótatok.

Ruhánk se vót úgy! Egy kis szvetter vót rajtunk, úgy mentünk.

- Ki csinálta nektek a szánkót?

Ó, az még öreganyámnak a testvérgye, a Pali bátyánk. Emlékszó rá? Olyan nagy szánka vót. Aztá' fő'burultunk, akkor az egész hömbölgött.

- Hogy nézett ki az a szánka?

Deszkák vótak rajta, nem úgy, mint máma, az csak gorombán ki vót faragva.

- Na és nem rongyoltátok el a ruhátokat?

Az mind nem számított. A nadrág össze vót rongyolva vagy nem, nem számított, fő, hogy mehettünk.

Ki törődött avva, hogy a nadrág-gyát észabta vagy a cipőnek a talpa legyütt? Azután este ugyis vót szidás, pofony, minden vót, ha hazamenté. Hát azt előre tudtad má'!

Jó' kivertek bennünk. Az má' előre bele vót kalkulá'va, nem tartott abbu vissza, hogy ne menjünk. Tudtuk, hogy este pofon jár, másnap megín' mentünk. Na ja, aztá' februárba má' nem vót hó, akko' befogtak minket az erdőre menni. Fát fűrészütek, aztá' köllöttünk segittenyi má' akkor. 10 évesek vótunk, 12 évesek...

A kérdező: Karal Viola, pozsonyi származású zongoraművész, képzőművész

Felvétel: 1990-es évek, Középpulya (Ausztria, ma Mitterpullendorf, Örség, Burgerland)

Nővéremnek kulcsos korcsolyája volt (balról), de apáméknak egészen más „korcsolyájuk” volt. A gyerekek a Vida-tón szoktak „csuszkorá'nyi”. Csuszkorát síkosítottak, hosszú csuszkoráló helyet síkosítottak ki. Akinek volt a csizmája talpán vas, karézott-karéjzott vele. Csináltak maguknak fakorcsolyát is (jobbról). Egy fahasábba lyukakat fűrtak, ezen keresztül madzagot fűztek, így kötötték a cipőjükhöz, csizmájukhoz, az élére drótot erősítettek.

Nagy Amália, Csicsó

2022-es választások

A jövő év ismét fordulópont lesz településünk életében. 2022 novemberében választhatunk, hogy ki legyen az új faluvezetésben, és kik képviseljenek bennünket megyei szinten. Mind a két választás nagyon fontos. Már érezhető, hogy településünk vezetése megérett a változásra. Előregedett dogmák helyett

egy új korszak feladatainak megfelelő településvezetésre lesz szükség. Az eddigi, zárkózott önkormányzatot felválthatja egy új, nyitott, lendületes faluvezetés. Kik lesznek azok a személyek, akik elvállalják a felkérést vagy önjelölten állnak majd a választók elé? Felajánljuk a Csicsói Hírmondó újság nyomtatott és elektronikus felületét azoknak, akik meg szeretnék osztani gondolataikat, terveiket, jövőképüket leendő választóikkal. Azoknak, akik igazán tenni szeretnének Csicsó gyarapodásáért, fejlődéséért, közösségünk újjászervezéséért.

Hozzon az ég örömből végtelent,
Szeretetből önzetlent,
Sikerekből amennyit csak lehet,
Így kívánunk békés karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet.
A szerkesztőség.

Köszönjük mindenkinek, aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Köszönjük.

A szerkesztők: Androvics Adrianna, ifj. Bödök Károly, Nagy Amália

Grafikai szerkesztő: ifj. Deák István

ISSN 1339-5300

Čičov o.z. – Csicsó P.T.

946 19 Čičov, Dunajská 46/16, Slovakia

Ha szeretne minket pénzzel is támogatni, megteheti átutalással a következő bankszámlára:

A számlaszám neve Čičov o.z. IBAN: SK786500000000020557033

Köszönünk minden támogatást.

Elérhetőség: info@csicso.eu, www.csicso.eu

